

เรียนรู้จากแหล่งวิทยาการภายในชุมชนร่วมกับสื่อ ICT วิจัยในชั้นเรียนเล็ก ๆ เพื่อการเติบโต

นำเสนอเมื่อ : 1 พ.ย. 2552

โรงเรียนของผมกำลังเตรียมรับการประเมินรอบสองครับ..
มีเพื่อนครูรุ่นน้องหลายคนมาพูดคุยกับผมว่า..กลัวว่าเมื่อมีการประเมินคุณภาพโรงเรียน
ตนเองจะไม่มียางวิจัยไว้รองรับ..วิจัยยากมั๊ยครับ..เป็นคำถามที่ถามไถ่กันเสมอ
ผมก็บอกว่ายากหรือไม่อยู่ที่เราสนใจ และลองทำดู ไม่ทำไม่รู้ ...เรื่องวิจัยเป็นเรื่องที่เราอยาก
อยากหาคำตอบด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์..ไม่ต้องกลัวถือว่าเป็นครู...พวกเราก็เคยทำอะไรผิดมามากแล้ว..ทำวิ
จัยดูบางจะเป็นไรโดยเฉพาะวิจัยในชั้นเรียน ห้องเรียนของเรา..ทดลองดู และนี่ก็เป็นตัวอย่างงานวิจัยในชั้นเรียนเล็ก
ๆ ของผมที่ลองทำดู
ผมตั้งชื่อไว้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งวิทยาการภายในชุมชนร่วมกับสื่อICTในรายวิชานิติศาสตร์การท่องเที่ยว

บทนำ ผมเขียนง่าย ๆ ว่า....

การจัดหลักสูตรที่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง ดี มีความสุขนั้น
เป็นการจัดการศึกษาเพื่อชีวิตที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียน เป็นผู้ที่มีความรู้ เป็นพลเมืองที่มีความรู้ความสามารถ
นำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าว
จึงต้องเป็นกระบวนการทางปัญญาที่พัฒนาบุคคลอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาทุกสถานที่บูร
ณาการเนื้อหาสาระตามความเหมาะสมของผู้เรียน

ผู้รายงานได้รับผู้ตอบรับการสนทนารายวิชา นิติศาสตร์ การท่องเที่ยว
ซึ่งเป็นรายวิชาเพิ่มเติมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้มีความรู้ทางด้านนิติศาสตร์มาจัดการกับการท่องเที่ยวการศึ
กษารายวิชาดังกล่าวจะเกิดผลดี สมบูรณ์ จะต้องใช่วิธีสอนอย่างหลากหลาย
เน้นการปฏิบัติจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
เป็นจุดสนใจทำให้ผู้รายงานสนใจที่จะทำการศึกษารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการแหล่งวิทยาการภายในชุมชนร่วมกับสื่อ
ICT

ส่วนวัตถุประสงค์ของการวิจัย กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนสั้นๆ ดังนี้..

พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งวิทยาการภายในชุมชน สำหรับรายวิชานิติศาสตร์การท่องเที่ยว
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเบญจมเทพลุทิศจังหวัดเพชรบุรี

รูปแบบการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ใช้เวลาในการวิจัยเวลา 1 เดือน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549

แนวความคิดที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาจากตำราและเอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้และแหล่งวิทยาการภายในชุมชน สรุปได้ว่า

แหล่งเรียนรู้ หมายถึง แหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ วิทยาการ
และมวลประสบการณ์ที่สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียน แสวงหาความรู้
และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างกว้างขวาง และต่อเนื่อง แหล่งเรียนรู้มีอยู่หลากหลายรอบตัวของผู้เรียน

แหล่งวิทยาการภายในชุมชน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างในชุมชนที่นำมาใช้เป็นตัวอย่างในการเรียนรู้ การฝึกฝนสติปัญญา ความคิดและทักษะด้านต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่มากมายในชุมชน ทั้งบุคคล วัฒนธรรม ธรรมชาติ และเทคโนโลยี

กระบวนการเรียนรู้ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของชุมชนเพชรบุรี จากแหล่งข้อมูลข่าวสารสนเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์จาก Google Earth เว็บไซต์ของกรมอุตุนิยมวิทยา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและสำนักงานจังหวัดเพชรบุรี

2. นำนักเรียนศึกษาเรียนรู้สภาพภูมิศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชนเพชรบุรี

3. ไขข้อมูลจากภาพสนามมาวิเคราะห์ศักยภาพของการจัดการท่องเที่ยวภายในชุมชน

4. นักเรียนจัดทำโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น จัดทำคู่มือการท่องเที่ยวในรูปแบบของ e-book และเผยแพร่ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวทางเว็บไซต์ของโรงเรียน องค์การปกครองท้องถิ่นภายในชุมชน และการจัดกิจกรรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของเพชรบุรี

5. ประเมินผลการทำงานด้วยการสัมมนาร่วมกัน รวบรวมองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมนำเสนอต่อชั้นเรียน

ผลการเรียนรู้

นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับภูมิศาสตร์การท่องเที่ยวภายในชุมชนเพิ่มมากขึ้น มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการท่องเที่ยวภายในชุมชน

การวิจัยดังกล่าว เป็นการวิจัยอย่างง่าย ๆ ไม่เลิศหรูอะไร แต่เป็นจุดเริ่มต้นที่จะหาคำตอบในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไปครับ

หมายเหตุ

งานวิจัยชิ้นนี้ ได้รับการคัดเลือกนำเสนองานที่โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ในปี 2549 ด้วยครับ และผมได้ทำวิจัยต่อเนื่องต่อมาอีก

สามปี กำลังเขียนฉบับสมบูรณ์อยู่ครับ..